

কাৰ্য্যবাহী সাৰাংশ

পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন - পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা
আঁচনিৰ প্ৰতিবেদন, পেকেজ-এম (অ'.পি.জি.ডব্লিউ)

ENVIRONMENTAL AND SOCIAL IMPACT ASSESSMENT - ENVIRONMENTAL AND SOCIAL
MANAGEMENT PLAN REPORT, PACKAGE-M (OPGW)

অসম আন্তঃৰাজ্যিক সঞ্চাৰণ প্ৰণালী সুদৃঢ়কৰণ প্ৰকল্প

(Assam Intra State Transmission System Enhancement Project)

প্ৰস্তুত কৰা হৈছে এচিয়ান ইনফ্ৰাষ্ট্ৰাকচাৰ ইনভেষ্টমেণ্ট বেংকৰ বাবে (চমুকৈ AIIB)

Submitted To: Asian Infrastructure Investment Bank

“অসম বিদ্যুৎ সংবহন নিগম লিমিটেড” (চমুকৈ AEGCL) দ্বাৰা দাখিল কৰা হৈছে
প্ৰস্তুত কৰিছে: “পিটি ফিডবেক ইনফ্ৰা কনচৰ্টিয়াম” (PT Feedback Infra Consortium)

এই পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন - পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা আঁচনি (ESIA-ESMP) প্ৰতিবেদন
হৈছে ঋণ লগুঁতাৰ এক নথি আৰু AIIB-ৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক পৰিকাঠামো অনুসৰি ৰাজহুৱাভাৱে উপলব্ধ কৰা
হয়। ইয়াত প্ৰকাশ কৰা মতামতবোৰে AIIB-ৰ পৰিচালক মণ্ডলী, পৰিচালনা বা কৰ্মচাৰীসকলক প্ৰতিনিধিত্ব নকৰে।

কাৰ্য্যবাহী সাৰাংশ

সকলোৰে বাবে শক্তি (Power for All) আঁচনি ৰূপায়ণত সহায় কৰিবলৈ অসম চৰকাৰে ভাৰত চৰকাৰৰ জৰিয়তে এছিয়ান ইনফ্ৰাষ্ট্ৰাকচাৰ ইনভেষ্টিমেণ্ট বেংকক (চমুকৈ AIIB) অসম ৰাজ্যত বিদ্যুৎ পৰিবহন নেটৱৰ্ক উন্নীত আৰু শক্তিশালী কৰাৰ বাবে বিত্তীয় আৰু কাৰিকৰী সহায়ৰ বাবে অনুৰোধ জনাইছে। AIIB য়ে দুটা পৰ্যায়ত “অসম আন্তঃৰাজ্যিক সঞ্চাৰণ প্ৰণালী সুদৃঢ়কৰণ প্ৰকল্প” ৰ (Assam Intra State Transmission System Enhancement Project) জৰিয়তে বিদ্যুৎ যোগানৰ নিৰ্ভৰযোগ্যতা উন্নত কৰাৰ বাবে বিদ্যুৎ পৰিবহন বৃদ্ধিত সহায় কৰাৰ কথা বিবেচনা কৰিছে।

অসম ৰাজ্যিক সঞ্চাৰণ উপযোগিতাৰ (Assam State Transmission Utility) গৰাকী অসম বিদ্যুৎ সংবহন নিগম লিমিটেড (চমুকৈ AEGCL) য়ে ৰাজ্যৰ উৎপাদনকাৰী প্ৰকল্পৰ লগতে কেন্দ্ৰীয় খণ্ডৰ পৰা উপযোগিতা সৃষ্টি কৰাৰ আৰু অন্যান্য উৎসৰ পৰা সংকুচিত শক্তি অসমৰ বিতৰণ সংস্থালৈ বিদ্যুৎ প্ৰেৰণৰ পৰিচালনা কৰে আৰু তাৰ বাবে দায়বদ্ধ। AEGCL হৈছে প্ৰকল্পটোৰ কাৰ্য্যকৰী সংস্থা (PMU)। AEGCL -ৰ দ্বাৰা প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা পৰামৰ্শদাতা (PMC) হিচাপে পিটি ফিডবেক ইনফ্ৰা লিমিটেড, ইণ্ডোনেছিয়াৰ সহযোগিতাত জেড কনচাল্ট নেপাল আৰু নিপচা, স্পেইনৰ (PT Feedback Infra Limited, Indonesia in Association with Jade Consult Nepal and NIPSA, Spain) সৈতে নিযুক্ত কৰা হৈছে।

প্ৰথম পৰ্যায়ৰ অধীনত প্ৰকল্পটোত -৪০০ কেভি, ২২০ কেভি আৰু ১৩২ কেভি ভল্টেজ স্তৰত ১০ টা নতুন উপকেন্দ্ৰ নিৰ্মাণৰ লগতে সংশ্লিষ্ট ৩৩২.৯৪৫ কিলোমিটাৰ সংযোগ সঞ্চাৰণ লাইন স্থাপন, AEGCL ৰ বৰ্তমানে উপস্থিত থকা উপকেন্দ্ৰত ৩টা বে' সম্প্ৰসাৰণ স্থাপন আৰু ১৩২/৩৩কেভি গহপুৰ এ.আই.এছ (Air Insulated Substation) উপকেন্দ্ৰটো ১৩২/৩৩ কেভি জি.আই.এছ (Gas Insulated Substation) উপকেন্দ্ৰলৈ ৰূপান্তৰ কৰা, বৰ্তমানেও সক্ৰিয় হৈ থকা ১৪টা উপকেন্দ্ৰ বিবৰ্ধন (পুৰণি ট্ৰেন্সফৰ্মাৰৰ স্থানত নতুন ট্ৰেন্সফৰ্মাৰ স্থাপন - Transformer Augmentation), তিনিটা ১৮৬ কিলোমিটাৰ সঞ্চাৰণ এটা একক বৰ্তনী (single circuit) লাইন আৰু দুটা দুগুণ বৰ্তনী (double circuit) লাইনৰ পুনৰ গাঁথনি উন্নীতকৰণ (High Temperature Low Sag), ৬৩৬ কিলোমিটাৰ সঞ্চাৰণ লাইনৰ গ্ৰাউণ্ড ৱায়াৰ (Ground Wire) ৰ স্থানত অপটিকেল পাৱাৰ গ্ৰাউণ্ড ৱায়াৰ (Optical Power Ground Wire) প্ৰয়োগ আৰু উপকেন্দ্ৰবোৰৰ পুৰণি যন্ত্ৰ পাতি সলনিকৰণ অন্তৰ্ভুক্ত আছে।

উপকেন্দ্ৰ নিৰ্মাণকে ধৰি বিদ্যুৎ পৰিবহন প্ৰকল্পবোৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক - সংবেদনশীল প্ৰকল্পৰ তালিকাত তালিকাভুক্ত কৰা হোৱা নাই আৰু সেয়েহে, ২০০৬ চনৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন (Environmental Impact Assessment) ঘোষণা আৰু পৰৱৰ্তী সময়ত পৰিৱেশ, বন তথা জলবায়ু পৰিবৰ্তন বিষয়ক মন্ত্ৰালয় (MoEF&CC) সংশোধন অনুসৰি কোনো পৰিৱেশগত অনুমোদনৰ (Environmental Clearance) প্ৰয়োজন নাই। অৱশ্যে, প্ৰকল্পটোৰ বাবে প্ৰকল্প সম্পৰ্কিত কাৰ্য্যকলাপ যেনে কুৱেৰী অপাৰেচন (যদি থাকে) আগতীয়া পৰিৱেশগত অনুমোদনৰ প্ৰয়োজন হ'ব পাৰে। অসম বন বিভাগৰ পৰা অনুমোদন কেৱল সেই ক্ষেত্ৰত হে

প্ৰয়োজন হয় য'ত বনভূমিত প্ৰকল্প এটা নিৰ্মাণ কৰা হয় বা বন বিভাগৰ অধিনত থকা গছ কটাৰ প্ৰয়োজন হয়। ৰাষ্ট্ৰীয় বন্যপ্ৰাণী পৰিষদ (National Wildlife Board) / ৰাজ্যিক বন্যপ্ৰাণী পৰিষদৰ (State Wildlife Board) পৰা কেৱল সেই ক্ষেত্ৰত হে অনুমোদনৰ প্ৰয়োজন হয় য'ত অধিসূচিত বন্যপ্ৰাণী এলেকাত বা বন্যপ্ৰাণী এলেকাৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক -সংবেদনশীল অঞ্চলৰ (Eco-Sensitive Zone) ভিতৰত এটা প্ৰকল্প নিৰ্মাণ কৰা হয়। আৰ্দ্ৰভূমি কৰ্তৃপক্ষৰ (Wetland Authority) পৰা কেৱল সেই ক্ষেত্ৰত হে অনুমোদনৰ প্ৰয়োজন হয় য'ত অধিসূচিত আৰ্দ্ৰভূমিত (Notified Wetland) বা আৰ্দ্ৰভূমিৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক- অঞ্চলৰ (Eco-Sensitive Zone of Wetland) ভিতৰত প্ৰকল্প এটা নিৰ্মাণ কৰা হয়।

যিহেতু পেকেজ M কামৰ পৰিসৰত ৬৩৬ কিলোমিটাৰ সঞ্চাৰণ লাইনৰ গ্ৰাউণ্ড ৱায়াৰ (Ground Wire) ৰ স্থানত অপ্টিকেল পাৱাৰ গ্ৰাউণ্ড ৱায়াৰ (Optical Power Ground Wire) প্ৰয়োগ হৈছে, সেই বাবে প্ৰকল্প সম্পৰ্কিত কাৰ্যকলাপত কুৱেৰী অপাৰেচন, বন, বন্যপ্ৰাণী আৰু আৰ্দ্ৰভূমিৰ অনুজ্ঞাপত্ৰ দৰে পাৰিপাৰ্শ্বিক অনুজ্ঞাপত্ৰ প্ৰযোজ্য নহয়।

যিহেতু প্ৰকল্পটো AIB ৰ জৰিয়তে পুঁজি যোগান ধৰা হ'ব, সেয়ে বেঙ্কৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক নীতি (Environmental and Social Policy) প্ৰযোজ্য হ'ব। প্ৰকল্পটো বেঙ্কৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক নীতি অনুসৰি "শ্ৰেণী বি" হিসাপে (Category B) আৱণ্টন কৰা হৈছে, কিয়নো উপকেন্দ্ৰবোৰ সংবেদনশীল এলেকাবোৰত অৱস্থিত নহয়।

পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক সুৰক্ষা মানদণ্ড- ১ (ESS-1) প্ৰযোজ্য হ'ব কিয়নো OPGWৰ তাঁৰ টনা কামবোৰে সীমিত সংখ্যক সম্ভাৱ্য প্ৰতিকূল পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ সৃষ্টি কৰিব পাৰে। এই প্ৰভাৱবোৰ অভূতপূৰ্ব নহয় আৰু প্ৰকল্প ক্ষেত্ৰত সীমাবদ্ধ।

পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক সুৰক্ষা মানদণ্ড-২ (ESS-2) আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক সুৰক্ষা মানদণ্ড-৩ (ESS-3) প্ৰযোজ্য নহয়, কিয়নো বৰ্তমানৰ কামৰ পৰিসৰ হৈছে কেৱল সঞ্চাৰণ লাইনৰ গ্ৰাউণ্ড ৱায়াৰ (Ground Wire) ৰ স্থানত অপ্টিকেল পাৱাৰ গ্ৰাউণ্ড ৱায়াৰৰ প্ৰয়োগ।

প্ৰকল্পটোৰ সৈতে সম্পৰ্কিত বিভিন্ন নিয়ামক ফ্ৰেমৱৰ্কৰ বিৱৰণ ইতিমধ্যে পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা আৰু পৰিকল্পনাৰ পৰিকাঠামোত (ESMPF) আলোচনা / বিবেচনা কৰা হৈছে।

AEGCLৰ কাৰ্যকৰী অপাৰেচন সুৰক্ষা মেনুৱেলে জীৱিকা, স্বাস্থ্য আৰু সুৰক্ষাকে ধৰি পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক (E&S) দায়িত্ব বোৰ পালন কৰাৰ প্ৰতি ইয়াৰ প্ৰতিশ্ৰুতি হিচাপেও কাম কৰে।

পৰিৱেশ আৰু সামাজিক প্ৰ'ফাইলৰ প্ৰাৰম্ভিক তথ্য সংগ্ৰহ কৰিবলৈ ৬ ৰ পৰা ১৮ জুন, ২০২২ আৰু ১৪ আৰু ১৫ ছেপ্টেম্বৰ, ২০২২ তাৰিখে কাষৰীয়া অঞ্চলবোৰৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু আৰ্থ-

সামাজিক পৰিস্থিতি মূল্যায়ন কৰাৰ বাবে এক আধাৰৰেখা (Baseline) অধ্যয়ন কৰা হৈছে। উপ-প্ৰকল্প ক্ষেত্ৰৰ প্ৰাৰম্ভিক চৰ্তবোৰৰ বিৱৰণ মুখ্য প্ৰতিবেদনত প্ৰদান কৰা হয়।

পাৰিপাৰ্শ্বিক সংবেদনশীল স্থানবোৰ বিদ্যমান (Existing) তাঁৰ পৰা আঁতৰত আছে য'ত OPGWৰ দ্বাৰা Ground Wire সলনি কৰা হয়। বিদ্যমান তাঁৰবোৰৰ স্থানবোৰৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক পৰিস্থিতি যথেষ্ট ভাল।

আধাৰৰেখা (Baseline) স্থিতিৰ পৰা মূল্যায়ন কৰা অনুসৰি, প্ৰভাৱবোৰ নিয়ন্ত্ৰণযোগ্য কিয়নো ক্ষেত্ৰ পৰিদৰ্শনৰ সময়ত কোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ পাৰিপাৰ্শ্বিক সমস্যা নথিভুক্ত কৰা হোৱা নাই।

OPGW ৰ দ্বাৰা বিদ্যমান পুৰণি Ground Wire সলনি কৰাৰ সৈতে সম্পৰ্কিত সামগ্ৰিক E&S বিপদাশংকাবোৰ নগণ্য হ'ব আৰু অস্থায়ী প্ৰকৃতিৰ হ'ব আৰু কাৰ্যকৰীকৰণৰ সময়ত ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনাৰ জৰিয়তে সহজে হ্ৰাস কৰিব পাৰি। আনহাতে ই সংশ্লিষ্ট ক্ষেত্ৰত মুখ্য অৰ্থনৈতিক বিকাশত অৰিহণা যোগাব। মুখ্য প্ৰতিবেদনত প্ৰভাৱ আৰু প্ৰশমন ব্যৱস্থাৰ বিৱৰণ সামগ্ৰিকভাৱে আলোচনা কৰা হৈছে। OPGWৰ দ্বাৰা বিদ্যমান পুৰণি Ground Wire সলনি কৰাৰ সৈতে সম্পৰ্কিত পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰভাৱবোৰ নগণ্য আৰু বেছিভাগ ট্ৰেন্সমিচন লাইনৰ RoWত সীমিত আৰু কাৰ্যকৰী সময়ত প্ৰভাৱবোৰ নগণ্য হ'ব। অনুমোদিত ব্যৱস্থাপনা আৰু সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ অভিযান্ত্ৰিক আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক পদ্ধতিৰ দ্বাৰা এইবোৰ গ্ৰহণযোগ্য স্তৰলৈ হ্ৰাস কৰিব পাৰি। ESMP য়ে মুখ্য পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থা আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক নিৰীক্ষণ আঁচনি ৰূপায়ণ কৰিবলৈ ব্যয় কৰে, যিটো অভিযান্ত্ৰিক ক্ৰয় নিৰ্মাণ (EPC) ঠিকাদাৰৰ চুক্তিৰ এটা অংশ হিচাপে BOQ সামগ্ৰীত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা থাকে। লগতে সেইখিনিক তেওঁলোকৰ ভাল অভিযান্ত্ৰিক অনুশীলনৰ অংশ হিচাপে গণ্য কৰা হ'ব। ESMP ৰূপায়ণৰ বাবে আনুমানিক ৯৪,৯৬,২০০ টকাৰ প্ৰয়োজন বুলি অনুমান কৰা হৈছে।

স্থানীয় বাসিন্দা সকল আৰু অৰ্থনৈতিকভাৱে দৰিদ্ৰ সম্প্ৰদায়, মহিলা, দুৰ্বল গোট আৰু ওচৰৰ অন্যান্য স্থানীয় সম্প্ৰদায়ৰ নেতাসকলৰ সৈতে বিদ্যমান Ground wire লাইনবোৰ য'ত OPGW দ্বাৰা সলনি কৰা হ'ব, সেই ঠাইত ৬ ৰ পৰা ১৮ জুন আৰু ১৪ আৰু ১৫ ছেপ্টেম্বৰ ২০২২ তাৰিখে ২০ জন অংশগ্ৰহণকাৰী লগত ৰাজহুৱা পৰামৰ্শ কৰা হৈছিল। এই পৰামৰ্শটোৱে কোভিড-১৯ ৰ বিস্তাৰ প্ৰতিহত কৰিবলৈ আৰু সুৰক্ষিত আচৰণৰ বিষয়ে সজাগতা পুনৰাবৃত্তি কৰিবলৈ কঠোৰ প্ৰটোকল অনুসৰণ কৰিছিল।

এই আলোচনাবোৰৰ প্ৰতিলিপিয়ে AEGCL আৰু EPC ঠিকাদাৰক মানুহৰ দ্বাৰা উত্থাপিত সমস্যাবোৰ সঠিকভাৱে সমাধান কৰাটো নিশ্চিত কৰিবলৈ সঠিক প্ৰয়োজনীয়তা মূল্যায়ন কৰাত সহায় কৰিব। সমগ্ৰ উপ-প্ৰকল্প চক্ৰটোত চলি থকা ভিত্তিত পৰামৰ্শ কৰা হ'ব।

স্থানীয় বাসিন্দা সকলে OPGWৰ দ্বাৰা বিদ্যমান পুৰণি Ground Wire সলনি কৰাক আদৰ্শ জনাইছে। পৰামৰ্শ প্ৰক্ৰিয়াৰ সময়ত কোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ পাৰিপাৰ্শ্বিক সমস্যা উত্থাপন কৰা

হোৱা নাছিল। কিছুমান পৰিয়ালে কামবোৰ আৰম্ভ কৰাৰ সময়ত অস্থায়ী ভিত্তিত অদক্ষ কামৰ প্ৰতি তেওঁলোকৰ আগ্ৰহ দেখুৱাইছে। স্থানীয় লোকসকলে প্ৰকল্প কাৰ্য্যকৰীকৰণ আৰম্ভ হোৱাৰ বাবে আগ্ৰহেৰে অপেক্ষা কৰি আছে, যাতে তেওঁলোকে উন্নত শক্তি প্ৰাপ্ত কৰিব পাৰে আৰু কিছু অস্থায়ী নিযুক্তি সৃষ্টিৰ আশা কৰিছে।

এই খচৰাখন (draft) পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন -পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা আঁচনি (ESIA-ESMP) AIIB আৰু AEGCL ৰ ৱেবছাইটত অনলাইনত প্ৰকাশ কৰা হ'ব আৰু খচৰাৰ ইংৰাজী মূল প্ৰতিলিপি নিম্নলিখিত স্থানবোৰত উপলব্ধ:

১. প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা একক (Project Management Unit):

প্ৰকল্প সঞ্চালক (Project Director),

ঠিকনা: প্ৰথম মহলা, এ:ই:জি:চি:এল:, বিজুলী ভৱন,

যোগাযোগ নম্বৰ: ০৩৬১-২৭৩৯৫২০

ৱেবছাইট www.aegcl.co.in,

যোগাযোগ ব্যক্তি: শ্ৰীযুত লোকনাথ চৌধুৰী

২. প্ৰকল্প ৰূপায়ণ একক (Project Implementation Unit):

টি এণ্ড টি চক্ৰৰ নাম	প্ৰকল্প জিলা	পেকেজৰ নাম	উপ-প্ৰকল্প	ফোকেল পইণ্ট / মনোনীত অফিচিয়েল	যোগাযোগ নম্বৰ (ম'বাইল আৰু হোৱাটছএপ)	যোগাযোগ ঠিকনা
নামনি অসম	কোকৰাঝাৰ, ধুবুৰি	এম (M)	১৩২kV গোসাই গাওঁৰ পৰা গোঁৰীপুৰ ৬১. ১৮ কি:মি	উপ মহাপ্ৰৱন্ধক নামনি অসম গুৱাহাটী	৯৭০৭৮-৫৪৩৬৭ (W+C)	অ:/অ: মহাপ্ৰৱন্ধক নামনি অসম টি & টি চক্ৰ গুৱাহাটী
			১৩২kV গোসাই গাওঁৰ পৰা ধালিগাওঁ, ৬৪ কি:মি			
			১৩২kV গোঁৰীপুৰৰ পৰা বিলাসিপাৰা, ৩৭.৬ কি:মি			
			১৩২kV বিলাসিপাৰাৰ পৰা কোকৰাঝাৰ, ২৪.২ কি:মি			
			১৩২kV কোকৰাঝাৰৰ পৰা সালাকাটি, ১০ কি:মি			
	যোৰহাট, গোলাঘাট, উত্তৰ লখিমপুৰ, শিৱসাগৰ, ডিব্ৰুগড়	২২০kV মৰিয়নীৰ পৰা চামগুৰি (Circuit-1) (LILO ২২০kV খুমতাই আৰু ২২০kV জখলাবন্ধা GIS ১৬৯ কি:মি	উপ মহাপ্ৰৱন্ধক উজনি অসম ডিব্ৰুগড়	৯৯৫৭৬-৩৭৬২১ (W+C)	অ:/অ: মহাপ্ৰৱন্ধক নামনি অসম টি & টি চক্ৰ ডিব্ৰুগড়	
	১৩২kV মাজুলী ৰ পৰা নলকাটা (উত্তৰ লখিমপুৰ), ৪৬ কি:মি					

			১৩২kV ডিক্ৰুগড় ৰ পৰা লাকৱা (LILO ১৩২কেভি & ১৩২kV মৰাণ, ৭৭ কি:মি			
			২২০kV মৰিয়নী ৰ পৰা নামৰূপ, ১৪৫ কি:মি			

ইংৰাজী আৰু অসমীয়াত এই কাৰ্যবাহী সাৰাংশ নিম্নলিখিত স্থানত পোৱা যাব

১. প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা একক (Project Management Unit):

প্ৰকল্প সঞ্চালক (Project Director),

ঠিকনা: প্ৰথম মহলা, এ:ই:জি:চি:এল:, বিজুলী ভৱন,

যোগাযোগ নম্বৰ: ০৩৬১-২৭৩৯৫২০

ৱেবছাইট www.aegcl.co.in,

যোগাযোগ ব্যক্তি: শ্ৰীযুত লোকনাথ চৌধুৰী

স্তৰ ২ (Tier-2):

(১) মুখ্য মহাপ্ৰৱন্ধক, প্ৰকল্প পৰিকল্পনা আৰু বিকাশ, এ:ই:জি:চি:এল: (Chief General Manager, PP&D, AEGCL)

ঠিকনা: প্ৰথম মহলা, এ:ই:জি:চি:এল:, বিজুলী ভৱন,

যোগাযোগ নম্বৰ: ০৩৬১-২৭৩৯৫২০

ৱেবছাইট: www.aegcl.co.in,

যোগাযোগ ব্যক্তি: শ্ৰীযুত লোকনাথ চৌধুৰী

(২) **প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা একক (Project Management Unit):**

প্ৰকল্প সঞ্চালক (Project Director),

ঠিকনা: প্ৰথম মহলা, এ:ই:জি:চি:এল:, বিজুলী ভৱন,

যোগাযোগ নম্বৰ: ০৩৬১-২৭৩৯৫২০

ৱেবছাইট www.aegcl.co.in,

যোগাযোগ ব্যক্তি: শ্ৰীযুত লোকনাথ চৌধুৰী

স্তৰ ১ (Tier-1): ওপৰৰ তালিকাত উল্লেখ কৰা অনুসৰি।

প্ৰকল্পটোৱে এক অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালী (Grievance Redressal Mechanism) স্থাপনৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালী হৈছে এক বিনামূলীয়া প্ৰণালী যি প্ৰকল্প প্ৰভাৱিত লোক (Project Affected People) বা নিৰ্মাণ শ্ৰমিকৰ দ্বাৰা উদ্বেগ বা অভিযোগ সমাধান কৰাৰ পঞ্জীয়ন আৰু প্ৰয়াস কৰে। এই প্ৰক্ৰিয়াৰ উদ্দেশ্য হৈছে বিবাদবোৰ দ্ৰুততাৰে সমাধান কৰা আৰু মোকৰ্দমা পৰিহাৰ কৰা, এনেদৰে প্ৰকল্পৰ কাৰ্যকলাপৰ মসৃণ ৰূপায়ণ নিশ্চিত কৰা।

প্ৰকল্পৰ সকলো স্তৰত অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালী, অভিযোগ নিষ্পত্তি সমিতিৰ সদস্যসকলে অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালীৰ উদ্দেশ্যবোৰ বজাই ৰাখিব লাগে আৰু সেইবোৰ প্ৰাপ্ত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালীৰ প্ৰাথমিক উদ্দেশ্যবোৰ হৈছে:

সকলো প্ৰকল্পৰ বাবে অভিযোগ সমাধানৰ বাবে এক সুলভ, স্বচ্ছ, দক্ষ আৰু অনুমানযোগ্য প্ৰণালী প্ৰদান কৰিব:

- অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালী জনপ্ৰিয় কৰা আৰু ইয়াক কেনেদৰে বিনামূলীয়াকৈ প্ৰৱেশ কৰিব পাৰি।
- বিভিন্ন সম্ভাৱ্য প্ৰপত্ৰত অভিযোগ প্ৰাপ্ত কৰা (লিখিত, মৌখিক, ইলেক্ট্ৰনিক, ইমেইল, সামাজিক মাধ্যম, টেলিফোন, ফেক্স, পৰামৰ্শ বাকচ)
- প্ৰতিকাৰৰ বাবে স্পষ্ট প্ৰক্ৰিয়া স্থাপন কৰা যি আৱৰি থাকে:
  - অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালীত পঞ্জীয়ন সকলো অভিযোগ লগ কৰক (সৰু আৰু মৌখিক সহ)।
  - অভিযোগকাৰীক স্বীকৃতি, সমাধানৰ বাবে প্ৰত্যাশিত ম্যাদ ব্যাখ্যা কৰা।
  - অভিযোগৰ অনুসন্ধান, অভিযোগকাৰীৰ সমাধানৰ প্ৰস্তাৱ দিয়া আৰু যদি অভিযোগটো গ্ৰহণযোগ্যভাৱে বন্ধ কৰা হয়, বা
  - দ্বিতীয় স্তৰলৈ অভিযোগ বৃদ্ধি যিটো অভিযোগৰ সৈতে অৱগত কৰিব লাগে।
  - অভিযোগৰ অনুসন্ধান, অভিযোগকাৰীৰ সমাধানৰ প্ৰস্তাৱ।
  - অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালী লগত মতামত ৰখা আৰু অভিযোগ বন্ধ কৰা।
- অভিযোগটো অৱগত কৰিব লাগে যে:
  - অভিযোগকাৰীসকলৰ বাবে কোনো প্ৰতিশোধ বা ভাবুকি নাই।
  - অভিযোগকাৰীসকলৰ বাবে অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালীৰ প্ৰৱেশাধিকাৰ বিনামূলীয়া।
  - অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালী ন্যায়িক ব্যৱস্থাৰ স্থান নলয়।
  - যিকোনো বাৰম্বাৰ অভিযোগৰ বাবে পৰ্যবেক্ষণ কৰক আৰু তেওঁলোকৰ প্ৰণালীবদ্ধ সমাধানৰ বাবে প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা একক (PMU) এনে বিষয়ে অৱগত কৰক।
  - এনে এক পৰিৱেশ প্ৰদান কৰা যি তথ্য, দৃষ্টিভংগী আৰু ধাৰণাসমূহৰ মুক্ত আৰু সৎ আদান-প্ৰদান তৈয়াৰ কৰে।
- অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালী নিম্নলিখিত তথ্যবোৰৰ জৰিয়তে প্ৰৱেশ কৰিব পাৰি:
  - প্ৰকল্প চিহ্ন বোৰ্ড।
  - প্ৰকল্প ৰূপায়ণ একক (PIU) কাৰ্যালয়/টি এণ্ড টি চাৰ্কল কাৰ্যালয়ত প্ৰদৰ্শন।
  - এ.ই.জি.চি.এল. ৱেব ছাইটত আপলোড কৰিব লাগিব।

যি সকল প্ৰকল্প-প্ৰভাৱিত লোকে (PAP) বিশ্বাস কৰে যে প্ৰকল্প-স্তৰৰ অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালী (GRM) বা AIIBৰ ব্যৱস্থাপনা প্ৰক্ৰিয়াৰ জৰিয়তে পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক নীতি (ESS) কাৰ্যকৰী কৰাত বিফল হোৱাৰ ফলত তেওঁলোক বিৰূপভাৱে প্ৰভাৱিত হৈছে বা হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে, সেইসকল লোকে AIIBএ প্ৰতিস্থিত কৰা "প্ৰকল্প-প্ৰভাৱিত মানুহৰ প্ৰণালীত" (PPM) অভিযোগ দাখিল কৰি স্বতন্ত্ৰ আৰু নিৰপেক্ষ পৰ্যালোচনা কৰাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰাৰ বাবে স্থাপন কৰাৰ সুযোগ পাব। প্ৰকল্প-প্ৰভাৱিত মানুহৰ প্ৰণালী ৰ বিষয়ে তথ্য ইয়াত উপলব্ধ: <https://www.aiib.org/en/policies-strategies/operational-policies/policy-on-the-project-affected-mechanism.html>